

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 30127-09-20 פינקלשטיין נ' L.L.C ואח'

תיק חיצוני:

לפני **כבוד השופטת אורנה סנדלר-איתן**

תובע יורם פינקלשטיין

נגד

נתבעים 1. גוגל L.L.C
2. ההסתדרות הרפואית בישראל

בשם התובע: עו"ד אשר אקסלרד ועו"ד ציפי אוחנה קפש

בשם הנתבעת 1: עו"ד אהוד ארצי ממשרד עוה"ד ש. הורוביץ ושות'

בשם הנתבעת 2: עו"ד אילן סובל

פסק דין

- 1 לפניי תביעה לפי חוק איסור לשון הרע, תשכ"ה-1965, שעניינה שני פרסומים: האחד מופיע
- 2 באתר הנתבעת 2 (להלן - הר"י או הנתבעת) מחדש ספטמבר 2011, והשני באתר החדשות
- 3 של דוקטורס אונלי, המשויך להר"י ופונה לציבור הרופאים, משנת 2017.
- 4
- 5 במסגרת התביעה מבקש התובע כי בית המשפט יורה לנתבעים למחוק את הפרסומים
- 6 ולאסור את הפצתם, וכן כי בית המשפט יורה לנתבעים לפצות את התובע בסך של 500,000
- 7 שו בגין הפגיעה בשמו הטוב שנגרמה לו ועודנה נגרמת מאותם פרסומים.
- 8
- 9 2. בין התובע לבין הנתבע 1 הושג הסדר דיוני, לו ניתן תוקף של החלטה, ולפיו ככל שבית
- 10 המשפט יקבע כי הפרסומים או איזה מהם אינם כדון, או כי יש להסיר אחד מהם או את
- 11 שניהם, יפעל הנתבע 1 בהתאם לאותו פסק דין, ויסיר את הפרסום או הפרסומים ממנוע
- 12 החיפוש בגרסתו לישראל, וכי הכרעה זו של בית המשפט בנוגע לאותם הפרסומים תוביל
- 13 לסיום ההליך בין התובע לבין הנתבע 1 (ראו ההחלטה מיום 2.1.2022).
- 14
- 15
- 16
- 17

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 30127-09-20 פינקלשטיין נ' L.L.C ואח'

תיק חיצוני:

רקע

3. התובע הוא בעל דוקטורט ברפואה ודוקטורט נוסף במדעים. כרופא התמחה התובע
בנירולוגיה במרכז הרפואי רמב"ם ובביה"ס לרפואה של הטכניון.

התובע עבד שנים רבות כרופא בכיר וכמנהל היחידה לאבחון ניירולוגי ולטוקסיקולוגיה
במרכז הרפואי שערי צדק, וכן עבד כרופא במרכז הארצי לייעוץ רפואי בהרעלות
(טוקסיקולוגיה), ושימש כאחראי בשעת חירום למיון הנפגעים, המובאים לשערי צדק בעת
אירועים רבי נפגעים בחומרים רעילים.

התובע אף עסק בעבודה מדעית במכון ויצמן למדע, זכה בפרס ובמלגות שונות, והוא עסק
בעבודה מדעית ובהוראה באוניברסיטה העברית עשרות שנים.

בעבר נמנה התובע על חברי הסגל בפקולטה לרפואה באוניברסיטה היוקרתית וונדרבליט
בארה"ב, בדרגת "פרופסור עמית". כמו כן כיהן התובע בשנים 2021-2023 כפרופסור אורח
בבית הספר לרוקחות ובבית הספר לרפואה של האוניברסיטה העברית והדסה בירושלים.
כעולה מהמסמך שצירף התובע לסיכומי, כיום הוא אף מכהן כפרופסור אורח (בשנים
2023-2026) בפקולטה למדעי הבריאות באוניברסיטת בן גוריון בנגב.

4. הסכסוך שלפניי הוא המשכו הישיר של סכסוך ארוך שנים בין התובע לבין פרופ' אבינעם
רכס, יו"ר הלשכה לאתיקה רפואית בהר"י, החתום על הפרסום הראשון.

לעניין האחרון ראו את ההערה שנרשמה בעמ' 32 לפרוטוקול מיום 6.6.23 ש' 16-18, ולפיה,
על פי התרשמותי, עצם נוכחותו של פרופ' רכס באולם בית המשפט מערערת את שלות
הנפש של התובע במהלך עדותו. כן ראו את דבריו הנרגשים של התובע בעדותו, שכוונו
לפרופ' רכס, בעמ' 26 לפרוטוקול ש' 33:

"משנת 1981 הוא נטפל אליי".

בנוסף, ראו את דבריו של כב' השופט א' פרקש, נשיא (בפועל) (כתוארו אז) בת.א. (י-ם)
3865-09-12 יורם פינקלשטיין נ' אבינעם רכס (21.2.2016):

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 30127-09-20 פינקלשטיין נ' L.L.C ואח'

תיק חיצוני:

1 "התרשמותי היא שכיום יש בין פינקלשטיין לבין רכס איזו איבה אישית הדדית,
2 שמשפיעה על שיקול דעתם, ומביאה אותם לפעול באופן אמוציונאלי האחד נגד
3 השני".
4 (פיסקה 12)
5
6 יצוין כי פרופ' רכס עצמו הכחיש מכל וכל קיומה של יריבות בינו לבין התובע, וכינה אותה
7 "אגדה אורבנית שמשרתת את האינטרסים שלו" (עמ' 92 ש' 19-20).
8
9 5. התובע תבע בעבר את פרופ' רכס בגין לשון הרע, וזאת בין היתר בגין הפרסום הראשון
10 שלפניו, שפורסם בחודש ספטמבר 2011 (להלן - 'הפרסום הראשון').
11
12 כותרתו של הפרסום הראשון היא 'ד"ר יורם פינקלשטיין עושה שימוש בלתי ראוי בתואר
13 'פרופסור', והוא מופיע שני בדף הראשון של תוצאות חיפוש שמו של התובע במנוע גוגל.
14
15 פרסום זה עניינו דיווח מפורט של פרופ' רכס על החלטת ועדת הבירור של הר"י בתלונתו
16 של פרופ' רכס נגד התובע, במסגרתה התקבלה התלונה האמורה, וכן דיווח כי הערעור עליה
17 נדחה על ידי ועדת הערעור. כותרתו של הפרסום האמור היא "ד"ר יורם פינקלשטיין עושה
18 שימוש בלתי ראוי בתואר 'פרופסור'".
19
20 הפרסום האמור פותח בפסקה הבאה, שמפאת חשיבותה לענייננו אביא אותה כלשונה:
21
22 "תפקידה העיקרי של הלשכה לאתיקה הוא קביעת הכללים להתנהגות אתית
23 ראויה של הקהילייה הרפואית בישראל. אחד הכללים שמצאה הלשכה לאתיקה
24 לקבוע זה מכבר, נוגע ללב ליבם של יחסי רופא ומטופל. המדובר בכלל שלפיו לא
25 יציג עצמו רופא בפני ציבור מטופליו בתואר 'פרופסור' בעוד אשר אין בידו
26 פרופסורה ברפואה. מטרתה של הלשכה לאתיקה הייתה ועודנה להגן על ציבור
27 החולים והמטופלים הבאים במגע עם רופאים, באופן שתהא הלימה מקסימלית
28 בין תוארו של הרופא לבין עיסוקו כרופא. זאת, מן הטעם הפשוט כי רופא שהוא
29 'פרופסור' נחזה להיות בעיני ציבור המטופלים רופא טוב יותר, בכיר יותר, מלומד
30 ומנוסה יותר, רופא ש'מומחיותו הרבה' הוכרה כנראה על ידי הממסד האקדמי.
31 כמוכן שבפועל אין הדבר כך ובעוד אשר התואר 'דוקטור' ברפואה הוא תואר
32 מקצועי לרופא, והתואר 'פרופסור' הוא תואר אקדמי. התואר דוקטור ברפואה
33 מעיד כי נושאו סיים בהצלחה את לימודי הרפואה והוא מורשה על ידי המדינה

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 30127-09-20 פינקלשטיין נ' L.L.C ואח'

תיק חיצוני:

1 לטפל בחולים, רופא שהינו 'פרופסור' מלמד דרך קבע במוסדות אקדמיים או
2 שניתן לרופא שעסק שנים רבות במחקר במסגרת אקדמית והגיע להישגים.

3
4 הנה כי כן, מטרת הלשכה לאתיקה בקביעת הכללים לעניין דנן, הייתה למנוע מצב
5 בו נגרמת הטעיה לציבור המטופלים, במקרים בהם הרופא המטפל כלל אינו
6 פרופסור (כי אם מתחזה) ובמקרים בהם הרופא כלל אינו פרופסור ברפואה (אלא
7 למשל פרופסור במדעי המדינה) ובמקרים בהם זכה הרופא בתואר 'פרופסור'
8 במדינה זרה ולא בהכרח בקשר עם הישגיו בתחום עיסוקו כרופא (כמו למשל רופא
9 שהתארח במוסד אקדמי בחו"ל לתקופה קצרה והוענק לו בשל כך בלבד תואר
10 'פרופסור אורח'".

11 (הדגשות שלי)

12
13 בפסקה דלעיל מפרט אפוא פרופ' רכס את תכליתו של כלל האתיקה שנקבע על ידי הר"י
14 בדבר השימוש בתואר 'פרופסור' על ידי רופא המטפל במטופלים, שעיקרה מניעת הטעייה
15 של ציבור המטופלים, המייחס משקל לתואר 'פרופסור', ואשר סבור, ככלל, כי רופא הנושא
16 בתואר 'פרופסור' עדיף מבחינה מקצועית על עמיתו שאינו נושא בתואר האמור.

17
18 6. אף שענייננו כאן אינו בסבירותו של כלל האתיקה האמור, ועל מנת להאיר את המחלוקת
19 באור הראוי לה, אציין כי בעדותו לפניי אישר פרופ' רכס את שהובלע גם בפיסקה אותה
20 ציטטתי לעיל (כמובן שבפועל אין הדבר כך), שסברה רווחת זו בציבור, בדבר עדיפותו
21 המקצועית של 'פרופסור' על עמיתו ה'דוקטור' "בלבד", אינה בהכרח מבוססת:

22
23 "ברפואה... הערך של פרופסור שבא לפני השם של בן אדם יש לו למרבה הצער
24 ולדעתי זו שגיאה אבל ערך כלכלי עצום כי החולים הולכים לפרופסורים"
25 (הדגשה שלי; עמ' 98 ש' 15-17)

26
27 עוד אישר פרופ' רכס בעדותו, כי במדינות מעבר לים רווח התואר 'פרופסור' בקרב רופאים
28 המלמדים באוניברסיטה, ללא שהממונים על האתיקה הרפואית שם מוצאים בכך פסול:

29
30 "בארצות הברית לכל מרצה קוראים פרופסור"
31 (עמ' 102 ש' 30; וראו גם בעמ' 104 ש' 11-19)

32

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 30127-09-20 פינקלשטיין נ' L.L.C ואח'

תיק חיצוני:

- 1 7. בהמשך הפרסום הראשון מתאר פרופ' רכס באריכות את השתלשלות העניינים בעניין
2 השימוש בתואר 'פרופסור' על ידי התובע, שהחלה כבר בשנת 2006, ואשר במהלכה החליט
3 פרופ' רכס על הקמתה של ועדת בירור על מנת לקבוע האם רשאי התובע לשאת בתואר
4 'פרופסור' שניתן לו באוניברסיטת וונדרבליט.
5
6 עוד מתואר בפרסום מאבקו המשפטי של התובע בעצם הקמתה של ועדת בירור זו, מאבק
7 שלא צלח, וכן מופיעה בו במלואה החלטתה של ועדת הבירור בעניין זה, ואשר לפיה רשאי
8 אמנם התובע לעשות שימוש בתואר 'פרופסור', אם כי רק בשורה השנייה לחתימתו, תוך
9 שיצוין שם 'פרופ' עמית באוניברסיטת וונדרבליט בשנים 2005-2007.
10
11 בפרסום מפורטת גם החלטתה של ועדת הערעור אצל הר"י שדחתה את ערעורו של התובע
12 על החלטתה של ועדת הבירור, בה נאמר כי "מן הראוי כי [התובע] יאמץ החלטות אלו, עד
13 אשר יוענק לו תואר פרופסור ממוסד אקדמי בישראל". בנוסף מתוארים בו הליכים
14 משפטיים נוספים אותם נקט התובע כנגד פרופ' רכס, שלא צלחו.
15
16 8. כאמור לעיל, הפרסום הראשון נבחן בעבר על ידי בית המשפט המחוזי במסגרת תביעת לשון
17 הרע (ת.א. (י-ם) 3865-09-12 (ניתן ביום 21.12.2016)). בפסק דין זה נקבע (בפסקה 63) כי
18 הפרסום האמור אכן מהווה 'לשון הרע', אלא שפרופ' רכס נהנה בעניין זה מהגנת 'אמת
19 דיברתי' שבסעיף 14 לחוק. תביעת התובע בקשר לפרסום האמור נדחתה אפוא.
20
21 למען שלמות התמונה אציין כי פסק דין זה של בית המשפט המחוזי עסק בשורה של
22 פרסומים שונים שנעשו על ידי פרופ' רכס. בית המשפט המחוזי קיבל את תביעת התובע
23 בגין לשון הרע בנוגע לאחד מאותם פרסומים (המדובר במכתבו של פרופ' רכס לכתב העת
24 'רפואה ומשפט', ראו בפסקה 59 לפסק הדין).
25
26 9. הפרסום השני מושא ההליך שלפניי הוא מיום 28.5.2017. המדובר בפרסום המופנה לציבור
27 הרופאים, ואשר פותח במלים:
28 "המשנה לנשיא בית המשפט העליון, השופט אליקים רובינשטיין, פסק בשבוע
29 שעבר... נגד ד"ר יורם פינקלשטיין... ופסק כי זה לא יוכל עוד להתהדר בתואר
30 פרופסור כמקדים את שמו משום שלא קיבל הכרה לכך משום מוסד להשכלה
31 גבוהה בישראל וגם לא ממשרד הבריאות".
32
33

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 30127-09-20 פינקלשטיין נ' L.L.C ואח'

תיק חיצוני:

- 1 פרסום זה כולל אפוא דיווח על החלטת בית המשפט העליון (בבר"ש 17-3797 (24.5.2017))
2 לדחות את בקשת רשות הערעור על החלטת בית המשפט המחוזי (בעש"א (י-ם) 11-29686-17
3 15 (31.3.2017)), שלפיה התנהג התובע התנהגות שאינה הולמת את הסטנדרטים המצופים
4 מרופא בישראל, לאחר שהמשיך להקדים את התואר פרופסור לשמו, וזאת אף שנקבע כי
5 הוא רשאי לעשות שימוש בתואר זה בשורה השנייה לחתימתו בלבד, והכל כפי שפורט
6 באריכות בפרסום הראשון.
7
8 10. הנה כי כן, בשני הפרסומים מושא ההליך שלפניי מתוארות התנהלותו של התובע בקשר
9 לשימוש בתואר 'פרופסור' שניתן לו על ידי אוניברסיטת וונדרבליט, והחלטות שניתנו
10 בעניינו בקשר אליה על ידי הערכאות המוסמכות לכך.
11
12 11. אין מחלוקת על כך ששני הפרסומים עונים להגדרת 'לשון הרע' שבחוק.
13
14 12. בסוף שנת 2018 פנה התובע באמצעות בא כוחו להר"י וביקש להסיר מהמרשתת ארבעה
15 פרסומים, ובהם הפרסומים מושא ההליך שלפניי. התובע נימק את פנייתו בכך
16 שמהפרסומים האמורים משתמע כי לכאורה התובע אינו רשאי כלל לשאת בתואר
17 'פרופסור', בעוד שבמישור העובדתי, כל שקבעו הערכאות המוסמכות בעניין זה הוא
18 שהתובע אינו רשאי להקדים את התואר 'פרופסור' לשמו, אלא שהוא רשאי לעשות בו
19 שימוש רק לאחריו.
20
21 הר"י לא חלקה על כך שבכוחה למנוע את המשך פרסום הפרסומים או לתקנם. כך, הר"י
22 נעתרה באופן חלקי לפנייתו של התובע ביחס לשני פרסומים אחרים, וזאת 'כמחווה של
23 רצון טוב ולפנים משורת הדין' (ראו המכתב מיום 9.7.2019 שצורף כנספח ט' לכתב
24 התביעה). עם זאת, הר"י סירבה לערוך שינוי כלשהו בפרסומים מושא ההליך שלפניי, או
25 להסירם, תוך שהפנתה את תשומת לבו של התובע לכך, ששמו עודנו מופיע בפרסומים
26 שונים באופן שהתואר 'פרופסור' עודנו מקדים את שמו, בניגוד להחלטות שניתנו בעניינו.
27
28 תשובתו של התובע, באמצעות בא כוחו, ולפיה פנה בכתב לאותם מפרסמים וביקש לתקן
29 את האופן שבו פורסם שמו, באופן שיהלום את ההחלטות השיפוטיות שניתנו בעניינו
30 (תשובה אליה צורף עותק הפניות האמורות), לא סיפקה את הר"י, והיא נותרה בסירובה
31 לפעול בהתאם לבקשת התובע (ראו התכתובת שצורפה לתצהירו של עו"ד בני אבישר מטעם
32 הר"י כנספח 2).
33
34 מכאן התביעה שלפניי.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 30127-09-20 פינקלשטיין נ' L.L.C ואח'

תיק חיצוני:

1
2 13. בקשתה של הר"י לסילוק התביעה בגין הפרסום הראשון על הסף בשל התיישנות ובשל
3 קיומו של מעשה בית דין נדחתה בהחלטת המותב הקודם שדן בתיק זה (ראו החלטת כבי
4 השופטת מ' פורר מיום 21.2.22). בקשת רשות ערעור על החלטה זו - נדחתה (ראו החלטתו
5 של כבי השופט א' דראל ברע"א 19652-03-22 מיום 21.3.22).

6
7 14. הניסיון ליישב את הסכסוך באופן מוסכם לא צלח לצערי.

8
9 הכרעה בסוגיית האחריות

10
11 15. לאחר ששקלתי היטב את טענותיהם של בעלי הדין אני מוצאת לנכון לקבל את התביעה
12 באופן חלקי. להלן טעמי.

13
14 16. אין חולק על כך שלאחר שפורסמו הפרסומים מושא התביעה חל שינוי נסיבות בנוגע
15 למעמדו האקדמי המוכר של התובע בארץ:

16
17 כאמור בתעודת עובד הציבור שהגישה הר"י, ביום 16.6.2021 ניתן לתובע כתב מינוי של
18 פרופסור אורח על ידי הפקולטה לרפואה באוניברסיטה העברית.

19
20 כעולה ממסמך שהוגש כראיה על ידי הר"י עצמה, בשנתון מטעם האוניברסיטה העברית
21 מתואר התובע, המרצה בפקולטה לרפואה, כ'פרופסור יורם פינקלשטיין' (ראו נספח 6
22 לתצהירו של עו"ד אבישר).

23
24 התובע אף קיבל מינוי כ'פרופסור אורח' בפקולטה למדעי הבריאות באוניברסיטת בן גוריון
25 (ראו כתב המינוי שצורף לטענות התובע מיום 7.3.24).

26
27 כבר משום כך נראה כי הפרסום הראשון, שכותרתו "ד"ר יורם פינקלשטיין עושה שימוש
28 בלתי ראוי בתואר 'פרופסור'", ואשר מתייחס לשימוש שעשה התובע בתואר זה על בסיס
29 התואר אותו קיבל מאוניברסיטת וונדרבליט, אינו עדכני עוד.

30
31 באופן דומה, גם הפרסום השני, העוסק בהחלטות שניתנו בעניינו של התובע בעקבות
32 השימוש שעשה בתואר 'פרופסור' מאוניברסיטת וונדרבליט, אינו משקף באופן נאות את
33 השימוש בתואר 'פרופסור' כיום על ידי התובע.

34

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 30127-09-20 פינקלשטיין נ' L.L.C ואח'

תיק חיצוני:

- 1 17. התובע העיד כי רק לאחר שהתקבל כתב המינוי שלו כפרופסור במרכז הרפואי שערי צדק,
2 החל המרכז הרפואי הנ"ל לכנותו 'פרופ' פינקלשטיין' במסמכים מטעמו (עמ' 59 ש' 18-15).
3
4 כן העיד התובע כי לאחר שניתן פסק הדין החלוט בעניינו בקשר לתואר 'פרופסור' שניתן לו
5 על ידי אוניברסיטת וונדרבליט ציית התובע לפסק הדין (עמ' 60 ש' 36-33).
6
7 עדותו זו של התובע לא נסתרה.
8
9 התובע אף פנה כזכור בכתב לגורמים שונים שחרגו מהאמור לעיל, ואשר הציגוהו כפרופסור
10 שלא באופן שהותר לו להציג עצמו, וביקש לתקן את הדבר.
11
12 18. מדוע אפוא עומדת הר"י בסירובה להיעתר לבקשת התובע?
13
14 לטענת הר"י, מינויו של התובע כפרופסור אורח באוניברסיטה העברית (ובאוניברסיטת בן
15 גוריון) אינו מעלה ואינו מוריד לעניין האפשרות העומדת לתובע להקדים את התואר
16 "פרופסור" לשמו מבחינת כללי האתיקה החלים עליו.
17
18 פרופ' רכס, שהעיד מטעם הר"י, ציטט בתצהירו את כלל האתיקה הרלבנטי, כנוסחו משנת
19 2018, הקובע כי בתואר 'פרופסור' רשאי רופא לעשות שימוש אם מתקיימים בו, בין היתר,
20 התנאים הבאים:
21
22 "רופא בעל מינוי פעיל המלמד בפקולטה לרפואה באחת מהאוניברסיטאות בארץ,
23 ואשר שמו מופיע ברשימת הפרופסורים של אותה פקולטה (לעניין זה ייחשב
24 'פרופסור' על מי שנושא בתואר 'פרופסור חבר' או 'פרופסור מן המניין' במסלול
25 האקדמי או הקליני."
26
27 פרופ' רכס העיד כי לטעמו, כתב המינוי בו אווזו התובע כפרופסור אורח' מהאוניברסיטה
28 העברית אינו הופך אותו לפרופסור' על פי כלל האתיקה האמור (עמ' 99 ש' 27 - עמ' 100
29 ש' 20). דברים דומים העיד גם עו"ד אבישר (עמ' 87 ש' 6-1).
30
31 19. עדויותיהם של פרופ' רכס ושל עו"ד אבישר משקפות דרך פרשנית אחת של כלל האתיקה
32 המדובר. עם זאת, אין חולק כי סוגיה זו בדבר פרשנותו הראויה של כלל זה לא הוכרעה על
33 ידי הערכאות הרלבנטיות.
34

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 30127-09-20 פינקלשטיין נ' L.L.C ואח'

תיק חיצוני:

1 על פני הדברים, המקרה של התובע אינו נופל במדויק לאף אחת מהקטגוריות המפורטות
2 בכלל האתיקה הנ"ל על ארבעת תתי סעיפיו, כפי שאלה צוטטו בתצהירו של פרופ' רכס:
3
4 כך, התובע הוא 'פרופסור לרפואה' בישראל גם לשיטתו של פרופ' רכס, אם כי לשיטתו של
5 פרופ' רכס הוא אינו 'פרופסור במובן הרגיל' (ראו עמ' 100 ש' 19-17). יחד עם זאת, לכאורה
6 אין בכלל האמור כל התייחסות לאופן שבו רשאי פרופסור שכזה לעשות שימוש בתואר
7 האמור, וזאת להבדיל ממי שהתואר 'פרופסור לרפואה' ניתן לו מחוץ לישראל, גם אם הוא
8 אינו 'פרופסור במובן הרגיל', כלשונו של פרופ' רכס, או ממי שניתן לו תואר 'פרופסור'
9 במקצוע שאינו בתחום הרפואה (ראו סעיפים 19.3 ו-19.4 לתצהירו של פרופ' רכס).
10
11 יתרה מכך, עו"ד אבישר העיד בהגינותו כי הוא אינו מכיר ולו מקרה אחד המקביל לעניינו
12 של התובע, של 'פרופסור אורח' בפקולטה לרפואה בארץ, היינו, פרופסור לרפואה בישראל,
13 שנדרש על ידי הר"י שלא להקדים לשמו את התואר 'פרופסור' (עמ' 87 ש' 12-27).
14
15 נזכיר עוד, כי בשנתון הפקולטה לרפואה באוניברסיטה העברית כינתה האוניברסיטה
16 העברית את התובע 'פרופסור יורם פינקלשטיין', וכך גם מכונה התובע על ידי הפקולטה
17 למדעי הבריאות באוניברסיטת בן גוריון בנגב.
18
19 כך או אחרת, סוגיה זו אינה מונחת לפתחי בהליך זה.
20
21 עמדתה של הר"י כנתבעת בסוגיה זו בהליך הנוכחי, המהווה לדידה צידוק מרכזי לסרב
22 לבקשת התובע להסיר את הפרסומים מושא ההליך מהמרשתת (וראו למשל את סעיפים
23 37, 77.4 ו-78 לסיכומים מטעם הר"י), אינה יכולה להוות 'קיצור דרך' להכרעה זו.
24
25 20. נוכח מסקנתי זו, בדבר היות הפרסומים מושא הליך זה בלתי עדכניים בנוגע לאפשרות
26 החוקית העומדת בפני התובע לעשות שימוש בתואר 'פרופסור' אותו קיבל
27 מהאוניברסיטאות בארץ, איני רואה מקום לקבל את טענת הנתבעת לקיומו של מעשה בית
28 דין ביחס לפרסום הראשון:
29
30 טענת הר"י יש לראות בה את חליפתו של פרופ' רכס, שנתבע על ידי התובע בעבר בגין
31 פרסום זה בת.א. (י-ם) 3865-09-12. טענה זו נראית על פניה סבירה, בשים לב לתפקידו של
32 פרופ' רכס אצל הר"י. בהקשר האחרון ראוי לציין כי במהלך ישיבת ההוכחות התברר כי

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 30127-09-20 פינקלשטיין נ' L.L.C ואח'

תיק חיצוני:

1 הר"י היא זו שפרעה את חובו הפסוק של פרופ' רכס בהליך הנ"ל (ראו את עדותו של פרופ'
2 רכס בעמ' 94 ש' 23-26).

3
4 עם זאת, כפי שהסברתי לעיל, לא די בכך שהפרסום היווה 'אמת', וכי במועד בו ניתן פסק
5 הדין היה בפרסום זה "עניין לציבור", כפי שנקבע באותו פסק דין, על מנת לקבוע כי
6 המדובר בפרסום מוגן על פי החוק גם בנקודת הזמן הנוכחית. לעומת זאת, פגיעתו הרעה
7 של הפרסום בשמו הטוב של התובע מתמשכת והולכת, ללא שנגרע ממנה דבר, וזאת חרף
8 שינוי הנסיבות שחל במעמדו האקדמי המוכר של התובע בישראל.

9

10 21. אף איני רואה מקום לקבוע כי הר"י נהנית מהגנת תום הלב הקבועה בסעיף 15(2) לחוק,
11 כטענתה:

12

13 כזכור, הגנה זו עומדת למפרסם בתום לב מקום בו -

14

15 "היחסים שבינו לבין האדם שאליו הופנה הפרסום הטילו עליו חובה חוקית,
16 מוסרית או חברתית לעשות אותו פרסום"

17

18 ודוק: הדיון שלפניי איננו עוסק במעמדה של הר"י כגורם המוסמך לאכוף כללי אתיקה על
19 רופאים במדינת ישראל. אף התובע אינו חולק על שנקבע בעבר בעניינינו על ידי הגורמים
20 שהוסמכו לכך, ובכלל זה על ידי הערכאות השיפוטיות השונות. השאלה המונחת לפניי היא
21 האם יש מקום לקבוע כי גם כיום, לאחר שהשתנו הנסיבות בעניינינו של התובע, חוסים
22 הפרסומים מושא ההליך, המהווים לשון הרע ופוגעים בשמו הטוב, בהגנות הקבועות בחוק.
23 תשובתי לשאלה זו היא שלילית.

24

25 22. אני דוחה גם את טענת ההתיישנות שטוענת הר"י בנוגע לעילת התביעה שמקורה בפרסום
26 הראשון:

27

28 כפי שכבר ציינתי, הפרסום הראשון מופיע במרשתת, וחיפוש שמו של התובע במנוע החיפוש
29 גוגל יוביל אליו בתחילת הדף הראשון לתוצאות החיפוש.

30

31 אך לאחרונה פסק בית המשפט העליון (בדעת רוב) כי פרסום לשון הרע במרחב הציבורי,
32 תוך שהמפרסם או מי שפועל מטעמו יוצר היתכנות לכך שאדם אחר, שאינו הנפגע עצמו,
33 ימשיך וייפגע מאותו הפרסום, מהווה עוולה נמשכת של לשון הרע. כדברי כב' השופט א'
34 שטיין:

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 30127-09-20 פינקלשטיין נ' L.L.C ואח'

תיק חיצוני:

1

2 "כאשר הפרסום המשמיץ נותר חקוק במרחב הציבורי - כל אימת שאינו מוסר
3 משם, העוולה שנגרמת לנפגע אינה מסתיימת ביום בו פורסם הפרסום לראשונה.
4 הפרסום כובל אליו את הנפגע שעלול לסבול מהשלכותיו עד אשר יתוקן או יוסר,
5 ומטעם זה ראוי לסווג את מעשה הפרסום כעוולה נמשכת. **קביעה זו תחול ביתר**
6 **שאת כאשר עסקינן בפרסומי לשון הרע אשר מוצאים ביטוי במרחב האינטרנטי**
7 **המקוון. פרסומים משמיצים, כאלה או אחרים, שבעבר היו יורדים, במקדם או**
8 **במאוחר, לתהום הנשייה נוטעים את שורשיהם הרעים במרחב זה ונשארים**
9 **נגישים לציבור במשך זמן רב, אם לא לעולמי-עד"**

10

11 (ע"א 1726/21 מוחמד בכרי נ' נסים מגנאגי (23.11.2022), בפסקה 46 לפסק הדין)

12

13 אין למנות אפוא את מרוץ ההתיישנות החל מהמועד בו פורסם הפרסום הראשון בשנת
14 2002.

15

16 מעבר לכך, הנקודה המאוחרת ביותר על ציר הזמן שהחל ממנה חדל הפרסום האמור
17 מלחסות בצילה של ההגנה על פי החוק, כפי שנפסק בהליך הקודם בבית המשפט המחוזי,
18 היא המועד שבו הסתבר לנתבעת, בעקבות פנייתו של התובע אליה, כי השתנו הנסיבות
19 הרלבנטיות בעניינו.

20

21 ראו והשוו לעניין זה את חובתו של בעל אתר אינטרנט להסיר פרסום מעוול מהאתר לאחר
22 שהנפגע מהפרסום ביקש ממנו לעשות כן, וזאת אף אם המדובר בפרסום "ישן", כפי
23 שנקבעה ברע"א 4673/15 בר נוי נ' סביר (ניתן ביום 8.3.2016).

24

25 23. מסקנתי זו אף עולה בקנה אחד עם עמדתו הנורמטיבית של המחוקק, שקבע (בתיקון מס'
26 7 לחוק) כי אמצעי תקשורת, שפרסם את דבר פתיחתה של חקירה פלילית כנגד אדם או
27 הגשת כתב אישום כנגדו או את דבר הרשעתו בעבירה, חייב לפרסם החלטות מעודכנות
28 מקלות שהתקבלו בעניינו, אם אותו אדם דרש זאת ממנו בכתב (ראו את סעיף 25 לחוק,
29 שתוקן בעקבות דני"א 7325/95 ידיעות אחרונות נ' קראוס ואח', פ"ד נב(3) 1 (1998)), ואת
30 דברי ההסבר להצעת החוק שפורסמו בה"ח תשס"ב 3141, 695).

31

32 לעניין חובתו של המפרסם לתקן ולעדכן את הפרסום במקרה שדרש זאת הנפגע, ולזיקה
33 בין חובה זו לבין הגנת תום הלב, ראו גם את דבריו של כב' הנשיא א' גרוניס בדני"א 2121/12
34 פלוני נ' ד"ר אילנה דיין אורבך, פ"ד סז(1) 667 (2014):

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 30127-09-20 פינקלשטיין נ' L.L.C ואח'

תיק חיצוני:

1

2 "... לפעולות אלה של תיקון ועדכון עשויה להיות חשיבות בגדרי הגנת תום הלב.

3 פרסום של תיקון ביחס לפרסום אשר נתגלה כי אין הוא נכון או מדויק, עשוי להעיד

4 על תום לבו של המפרסם. כך גם עדכון הציבור בהתפתחויות מרכזיות הרלוונטיות

5 למה שפורסם... לטעמי, ככלל, תנאי לקיומה של חובה לעדכן או לתקן את

6 הפרסום הוא כי הדבר התבקש על ידי מי שנפגע ממנו"

7 (הדגשה שלי, ראו בפסקאות 82-83 לפסק הדין; וראו ריכוך מסוים לדרישה

8 המקדמית כי הנפגע ביקש לפרסם את העדכון בפסקה 103 לפסק הדין).

9

10 באותו עניין הוסיף והעיר כב' הנשיא א' גרוניס, מבלי לפסוק בדבר, דברים שכמו נכתבו

11 לענייננו:

12

13 "הפרסום אף עשוי להמשיך להתקיים לאורך זמן. דוגמה מובהקת לכך היא

14 פרסום באינטרנט, באופן המאפשר נגישות אליו משך תקופה בלתי מוגבלת לאחר

15 לידתו. במקרים אלה עשויות לעלות שאלות שונות לגבי תחולתן של הגנת אמת

16 הפרסום והגנת תום הלב. זאת כיוון שהתפתחויות מאוחרות לפרסום עשויות

17 להיות בעלות משקל מבחינת התקיימותן של כל אחת מן ההגנות"

18 (הדגשות שלי; בפסקה 87 לפסק הדין)

19

20 בהקשר האחרון אפנה גם לדבריו של כב' השופט ע' פוגלמן באותה פרשה, הרלבנטיים הן

21 לסוגיית התיישנות העילה הנובעת מפרסום ברשת האינטרנט והן לחובת העדכון של

22 הפרסום:

23

24 "אבקש להדגיש כי לשאלה מה ייחשב למועד הפרסום עשויה להיות השלכה על

25 ההכרח לתקן ולעדכן ידיעות כדי שלמפרסם תעמוד הגנת 'אמת דיברתי'... האמור

26 נוגע בעיקר לפרסומים המבוצעים ברשת האינטרנט, שלגביהם תיתכן טענה כי

27 מדובר בפרסומים שנכון לראותם כפרסומים מתחדשים או כפרסומים

28 שמתפרסמים שוב מידי יום. השקפה על פרסום המופיע באינטרנט כעל פרסום

29 שהמפרסם נושא באחריות לו ככל שהוא מוסיף להיות זמין ברשת (להבדיל

30 מראיית הפרסום כפרסום חד-פעמי שמועד עשייתו הוא המועד שבו עלה המידע

31 לראשונה לרשת) עשויה להניב מסקנות שונות בעניין החובה לתקן ולעדכן את

32 המידע במקרים של 'התפתחות ראייתית'"

33 (הדגשה שלי; בפסקה 3 לפסק הדין)

34

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 30127-09-20 פינקלשטיין נ' L.L.C ואח'

תיק חיצוני:

1 כן ראו את מאמרו של המלומד אלעד פלד, "מניין תקופת ההתיישנות בתביעות בגין עוולות
2 מקוונות", חוקים ד (2012), 57-96 (פורסם בנבו), ואת מאמרה של המלומדת מיכל לביא,
3 "ביוש לנצח", משפטים מט 439 (2019) (פורסם בנבו).
4
5 24. לא מצאתי ממש אף בטענתה של הר"י בדבר חלוקתה של ההגנה הקבועה בסעיף 13(7) לחוק
6 על הפרסומים מושא ההליך: אף אם אניח לטובתה של הר"י כי הפרסומים מושא ההליך
7 שלפניי היוו בשעתם "דין וחשבון הוגן" על ההליכים המשפטיים שנקטו בענייניו של התובע
8 בשל השימוש שעשה בתואר 'פרופסור' אותו קיבל מאוניברסיטת וונדרבליט, אין בכך כדי
9 להקהות את המשך פגיעתם הרעה של פרסומים אלה בשמו של התובע לאחר שינוי הנסיבות
10 שחל בענייניו.

11
12 25. סיכומי דבר, הפרסומים מושא ההליך שלפניי מהווים לשון הרע כלפי התובע, ולנתבעת
13 אין הגנה בגינם.

14
15 26. נוכח המסקנה אליה הגעתי איני רואה מקום להידרש ליתר טענותיו של התובע בדבר
16 אופיים המכפיש של הפרסומים כלפיו, וזאת אף מעבר לחובתה של הר"י לעדכן את הציבור
17 הכללי ואת ציבור הרופאים בדבר ההחלטות שניתנו בעבר בעניין מושא הפרסומים
18 האמורים.

הסעד

19
20
21
22 27. בהתאם להסדר הדיוני שנערך בין התובע לבין הנתבע 1, אני מורה אפוא לנתבע 1 להסיר
23 את הפרסומים ממנוע החיפוש בגרסתו לישראל.

24
25 כן אני מורה להר"י להימנע מלשוב ולהפיץ את הפרסומים באופן כלשהו.
26
27 לאחר שהבאתי בחשבון, מחד גיסא, את הפגיעה המתמשכת בשמו הטוב של התובע עקב
28 הפרסומים, ומאידך גיסא, את הסוגיה המשפטית שהתעוררה בענייניו, כמו גם את המועד
29 בו חל שינוי הנסיבות המצדיק את קבלת התביעה ביחס למועד בו הוגשה, אני קובעת כי
30 הר"י תפצה את התובע בסך של 72,000 ₪ בגין שני הפרסומים.

31
32 כמו כן תישא הנתבעת בהוצאות ושכ"ט עו"ד לטובת התובע בסך של 30,000 ₪.

33

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 30127-09-20 פינקלשטיין נ' L.L.C ואח'

תיק חיצוני:

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14

המזכירות תמציא לבעלי הדין את פסק הדין.

ניתן היום, י"ז סיוון תשפ"ד, 23 יוני 2024, בהעדר הצדדים.

אורנה סנדלר-איתון, שופטת

